

Purcell op blote voeten

Opera. Jan Decorte debuteert met „Dido and Aeneas” als operaregisseur. De troef is de muziek.

Van onze redacteur
Geert Van der Speeten

BRUSSEL. DE DIRIGENT, het koor en het orkest zitten mee op de scène, nonchalant op blote voeten. Het speelvlak is klein gehouden en wordt alleen met een gordijn afgezoomd. Door een uitgespaarde opening komen de zangers op. Ze worden op een hoofse manier bij de hand gehouden door Sigrid Vinks, die de rol van ceremoniemeester op zich neemt. Het zijn de ingrediënten van een typische Decorte. In modejargon heet deze stijl *minimalist chic*: een berede-neerd simplisme, een extreme reductie van wat er te zien is. Maar er mogen wel wat rafeltjes blijven hangen.

Voor zijn eerste operaregie koos Jan Decorte voor de barokopera *Dido and Aeneas*. Het is een werk op zijn maat: compact en rechtlijnig, amper een uur lang. Er valt niet veel af

te kalven van dit verhaal over de fatale ontmoeting tussen de koningin van Carthago en een held uit de *Ilias*. Het werd door de librettist van Henry Purcell al tot zijn naakte essentie herleid.

Toch gaat Decorte nog een stap verder. Verwacht geen diepgang: de personages zijn schimmen van zichzelf, rader-tjes in het verhaal. Emoties blijven beperkt tot bijvoorbeeld een afwerend gebaar. De aanwezigheid van de zangers op het podium is simpel en serene. Maar zoals ze daar bevroren staan in mooie tableaux: het blijft allemaal een beetje dunnetjes.

HET BLIJFT ALLEMAAL EEN BEETJE DUNNETJES. INTERPRETATIE IS ER AMPER

Interpretatie is er amper. Ten-zij misschien in de voorstelling van de tovenares en de heksen die Aeneas terug naar Italië sturen, en daarmee de prille liefdesband op een vileine manier verbreken. Maar het vilei-

ne wordt bij Decorte potsierlijk. Hij kan blijkbaar moeilijk geloven dat grote gevoelens en goddelijke voorzienigheid zomaar door een toverstreek om zeep worden geholpen.

Door de nederige, uitgebeende aanpak valt het volle gewicht op de muziek. Dat was een riskante optie, maar het is wel de troef geworden van deze voorstelling. De indruk van low budget wordt hier weggevaagd. De vrouwelijke stemmen zijn goed vertegenwoordigd. Vooral Wilke te Brummelstroete (Dido) klinkt in topvorm in de ontroerende finale.

Broek, een ensemble van eigen bodem, ontpopt zich als een echte verrassing. Zijn sound staat voor slank en non-sense, zonder dat het iel gaat lijken. Onder de leiding van Richard Egarr, de kersverse artistieke leider van de Academy of Ancient Music, krijgt Purcell een extra feestelijke toets, licht en transparant.

► „Dido and Aeneas”, in een regie van Jan Decorte. Gezien 2 september. Nog op 5 september om 20u in het Kaaitheater in Brussel (uitverkocht).
► www.klarafestival.be

► Klarafestival begint lauwwarm

Acht oldtimerbrandweerwagens spelen een compositie van het Spectra Ensemble. © bdw

BRUSSEL. Op zeven locaties in de buurt van het Kaaitheater, waarvan drie op het water, begon zaterdag de derde editie van het Klarafestival van Vlaanderen.

Finse tango, strijkers op de festivalboot, zeemanslieders in een havencafé, een boombal, klank- en klauterinstallaties voor de kleintjes: er was niets aan het toeval overgelaten om er een soort maritieme happening van te maken. Het *pièce de résistance* was een compositie van het Spectra Ensemble, waarbij acht oldtimerbrandweerwagens hun sirene lieten loeien.

Maar hoe Klara op antenne ook het publiek mobiliseerde met sfeerreportages, de belangstelling bleef matig. Een feestje werd het niet. De grootste toeloop kwam nog van het project *Dorp op stap*. Met zijn tweeduizend waren ze voor een concert van het Blindman Kwartet afgezakt uit gehuchten en dorpen met klinkende namen als Het Paradijs (Rekkem), Paardenmarkt (Kaprijke), Nijverseel (Opwijk), Schoonbroek (Retie) en Herstappe & Hees (Bilzen).

Eric Sleichim, de saxofonist en opper-Blindman, gaf daarna zijn gekleurde

visie op het reilen en zeilen van de muziekwereld. Het Klarafestival wil graag de traditie inzetten van een State of the Union, om de rentree op een klinkende manier te markeren. Maar gezien de opkomst is de klassieke muzieksector nog niet echt wakker voor het nieuwe seizoen.

Bovendien verslikte niemand zich in de speech van Sleichim. Hij liet zich bitter uit over het gebrek aan betrokkenheid in de muzieksector. Musici zijn vaak wereldvreemd, constateerde hij. Het zou goed zijn als ze minder vrijblijvend met muziek en met hun vak zouden omgaan. En alstublieft: graag wat meer mondigheid en solidariteit. Er klonken ook opmerkingen over de jongste subsidieronde, het resultaat van de moeilijke evenwichtsoefening. Maar Sleichim reikte niet bepaald de gifbeker aan een van de betrokken partijen. Het namiddagdeel sloot af met een cadeau: de reprise van *Talisker*, de compositie die Luc Brewaeyts ten tijde van Antwerpen 93 schreef voor het Centraal Station. Het is een echte grand cru. In het hoge, met marmer beklede atrium van het KBC-gebouw klonk de muziek nog steeds fris en monumentaal. (gvds)

„Dido and Aeneas”: beredeneerd simplisme op zijn Decortes. © Danny Willems

Hoe Vlaams radiotalent altijd wint van Nederlands

Radio. De RVU-radioprijs werd de laatste jaren altijd gewonnen door een Belg. Dit jaar is de winnaar een Nederlander... maar hij studeert in België.

BRUSSEL. De winnaar van dit jaar is Freek Vielen (21). Hij laat het verhaal van zijn moeder horen, die samen met haar zussen seksueel werd misbruikt door haar vader, Freeks opa. „Ik vond het niet prettig, maar de tandarts vond ik ook niet prettig”, vertelt ze tijdens een interview met haar zoon.

„Toen ik hoorde dat een zoon een verhaal maakte over zijn misbruikte moeder, vreesde ik dat ik dingen zou horen die ik niet wilde horen”, zegt Pat Donnez, jurylid en radiomaker (onder meer *Titaantjes* op Radio 1). Maar hij laat het op zo'n

Vlaams bescheiden wijze horen, dat hij niet over de schreef gaat.

En daar heb je het: „Vlaams”. Al jaren kaapt Vlaams radiotalent de prijzen weg. Hoe komt dat? „Jullie maken veel emotionelere radio”, zegt Marwil Straat. Zij is de coördinator van de radiodocumentaires voor de publieke omroep in Nederland. „Op onze scholen leer je de journalistieke wetten: woord en wederwoord, betrouwbaarheid en objectiviteit. In België gaat het er kunstzinniger aan toe: er wordt nagedacht over de dramatiek, de

vorm en het geluid. Jullie denken ook meer in beelden dan wij.”

De RVU-omroep deelt nu twee prijzen uit: persoonlijk/cultureel en journalistiek/nieuwsgeoriënteerd. In de eerste categorie won dus de Nederlander Freek Vielen, maar hij studeert in België. Hij kwam hier toevallig terecht, en merkte snel dat Nederlanders „hardere nieuwsfeiten” kiezen. „Nederlanders zetten de radio aan om het journaal te horen, hé.”

„Ach, we moeten die Vielen annexeren zodat hij Belg wordt”, zegt Donnez lachend. Maar valt er nog wel te lachen? De radiodocumentaire, het lange radioverhaal, verdwijnt. In België heb je nog het weke-

lijke programma *Alaska* op Radio 1, dat ijzersterke radioverhalen brengt, en op Klara had je in de zomer het programma *Verne*, een reeks over reisverslagen in het verleden.

„Een documentaire is arbeidsintensief”, zegt Walter Couvreur, de manager van Klara. „En luisteraars hebben liever muziek dan woorden. Ze hebben snel het „too much talking”-gevoel. Daarom is deze winter bij Klara niet elke week een documentaire te horen.”

Pat Donnez maakt zich nochtans geen zorgen. Volgens hem herleeft de radiodocumentaire weer: „Vooral in Amerika. Honderden lokale stations maken er zelfs documentaires op de gemiddelde duur van een file. Als je van de buitenwijken

van Los Angeles tot in de stad gemiddeld veertig minuten in de file staat, is er voor jou een radioverhaal van veertig minuten op het lokale radiostation. En in het Duitse grootwarenhuis Dussman heb je een hele etage vol cd's met voorgelezen boeken en radioverhalen.”

En dan is nog het podcasten. Daarbij kan je via internet geluidswandelingen of radioverhalen downloaden. Donnez: „Goede radioverhalen blijven altijd bestaan. Ze voelen aan alsof je in een donkere kamer zit, het is intiem. Het lijkt alsof jij de enige bent in de wereld. Jij en je radio.” (ldb)

► www.rvu.nl
► Vanaf volgende week elke zondag om 18.10 uur „Alaska” op radio 1.

NIEUWS

Beroering in Nederland over concert Madonna

De concerten van Madonna gisteren en vanavond in de Amsterdam Arena, brachten christelijke groeperingen in beroering. De christelijke partij SGP protesteert tegen het morele verval dat zij zou veroorzaken.

Tijdens haar *Confessions*-wereldtournee hangt Madonna aan een kruis met een doornenkroon op haar hoofd als ze „Live to tell” zingt. De stichting Schreeuw Om Leven van de vroegere EO-directeur Bert Dorenbos hield tijdens het concert een „gebedswandeling” rond de Arena om te protesteren tegen de godslasterlijke songs en acts van de zangeres.

De Arena is al lang uitverkocht voor het concert, waarin Madonna 27 nummers brengt. Ze zal zich zeven keer verkleeden, meestal met ontwerpen van Yves St. Laurent. Alle toebehoren wordt vervoerd in twee privé-vliegtuigen en door 350 mensen iedere keer weer opgebouwd. (anp)

Myspace laat leden betaalmuziek posten

De populaire internetsite Myspace rondt binnenkort een testfase af waarna ze haar leden toelaat om hun muziek te koop aan te bieden.

De portaal-site zegt dat ze nu al webpagina's voor drie miljoen muzikanten te gast heeft. Die worden overwegend gebruikt om fans aan te spreken. Er komen regelmatig enkele songs op, maar die konden tot dusver niet gedownload worden.

Het initiatief kan miljoenen computergebruikers aanspreken. Om dat te realiseren, werkt Myspace met Snocap Inc, dat de technologie aanlevert. De songs worden aangeboden in mp3-formaat. Het zijn de muzikanten die de prijs bepalen voor elk werk; per transactie is er een commissie. Tegen het eind van het jaar moet het systeem klaar zijn. (ap)

Hongaarse dichter Gyorgy Faludy overleden

Een van de grootste literaire figuren van Hongarije, de dichter en vertaler Gyorgy Faludy is op 95-jarige leeftijd overleden. Faludy moest zowel voor de nazi's als voor de communisten op de vlucht. Decennialang was zijn werk verboden in zijn geboorteland.

Halverwege de jaren dertig kreeg Faludy de eerste erkenning met zijn vertalingen van François Villon. In 1938 verliet hij het land omdat hij vreesde dat hij als jood gevaar liep. Na de oorlog werd hij in 1950 door het stalinistische regime opgesloten in het werkkamp van Recksk. Hij bleef er dichten, en memoriseerde met zijn medegevangenen de verzen om ze te bewaren voor later. Na zijn vrijlating verliet hij in 1956 het land en bleef 33 jaar elders.

In Canada kreeg hij het staatsburgerschap. In 1962 schreef hij er zijn autobiografie *My happy days in hell*, dat beschouwd wordt als een voorloper van Solzjenitsyns kamperingen. De publicatie in Hongarije ging zijn terugkeer in 1989 vooraf. (ap)